

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrto leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrto leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrto leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrto leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrto leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Karel Dežman.

Predzadnjič smo govorili o delovanju in govorih slovenskih poslancev v državnem zboru. Naj denes besedo izpregovorimo o poslanci, ki je sicer voljen tudi od naših domačinov in je naš domačin, rod od našega roda, kri od naše krvi, — ki pa ga nahajamo med onimi tujci, ki so z vso silo in strastjo proti našemu slovenskemu rodu, — saj ga nam nij treba imenovati, on je tipus svoje vrste, on je Karel Dežman, nekdanji panslavistični slovenski pisatelj (glej njegov znani članek „Slava Slavjanom“ l. 1849), nekdanji slovenski pesnik, zdaj v narodnih slovanskih rečeh budoben nihilist, protivnik slovenščine, jezika svoje lastne matere, na življenje in smrt.

Tudi on je govoril v državnem zboru. Pa kje in kedaj, in ob kateri priliki? Ne tačas, ko je šlo za principe občečloveške svobode, ne tačas, ko je bila prilika glas povzdigniti za prosep materijalnih koristij, — ne, tačas je molčal, nij se vedelo, da sedi v zbornici. A vstal in govoril je takoj, kadar je prišlo terjanje na vrsto, naj bi nam bila vlada v jezikovem vprašanju pravična. Le kadar je bilo treba svojemu materinemu slovenskemu jeziku zausnico dati, bil je Karel Dežman na nogah, kakor smo isto prikazen v deželnem zboru opazovati uže pri-liko imeli.

Zdi se človeku, kakor da bi bil Dežman sveto zaprisegel do smrti neumorno zoper jezik svoje matere in zoper svoj narod delati. Dosleden je v tem nasprotju uže pol- drugi decenij, da, še več kot dosleden, ker se njegovo sovraštvo do javne veljave svojega slovenskega materinega jezika v oni razmeri množi, v kateri njegove fizične in

duševne moči pojemljejo. Kajti ko je leta 1861 v državnem zboru javno Tomanovemu govoru nasproti govoreč še priznal, da se slovenščina mora pač v ljudske šole uvesti, samo ne v srednje, — napredoval je zdaj tolikanj, da je v seji 26. marca letos bil uže tudi proti slovenščini v ljudskih šolah, sklicevaje se na neko sleparsko skovano peticijo z Notranjskega na dež. šolski svet.

Po starem izkustvu in pregovoru, da se med protivniki pač izdajalstvo rado vidi a ne izdajalec, godi se tudi Dežmanu — kar z zadostjenjem konstatiramo. Ne samo, da so ga ljubljanski nemškutarji sami uže do grla siti in ga držé le iz discipline in ker ga nadomestiti ne morejo lahko, — tudi v državnem zboru se mu je od političnih prijateljev samih slaba godila, ker so mu naravnost pokazali, da jtm je s svojim postopanjem prav za prav zopern. —

V seji 28. marca se je bil namreč zopet oglasil, da bi govoril proti narodnim slovenskim željam, izgovorjenim po dr. Razlagu in dr. Vošnjaku. A stran 1573 stenografičnega zapisnika nam priča, da se je celo ustavovercem uže gabilo Dežmanove neslanosti poslušati. Predsednik državnega zbora ga je dvakrat opominjal, naj govori kaj drugega, namreč k stvari in zbornica ga je opominjala na isto. Vsled tega se je njegova filipika jako skrčila, kar se jej bere na videzu, ker nema ni nog ni glave.

Enako je Dežmanovo ravnanje v dežel- nem zboru Kranjskem. Večina poslancev „nemške“ manjšine je miroljubna, bila bi pripravna v narodnih rečeh biti popustljivejša, in morda pomoči, da se naredi kaka posre- dovalna stranka na podlogi liberalnih načel. To vemo pozitivno. A kdo je, ki

zopet tu s svojo strastjo, s svojo skrajnostjo in ekskluzivnostjo vsako porazumljenje ne- mogoče dela in se vsemu slovenskemu ne le sam upira nego i druge podpihuje? Zopet on, rojeni Slovenec, narodni apostat g. Karel Dežman.

In tega človeka so poleg nemških Ko- čevarjev tudi slovenski Dolenjci volili? Žali- bog da. Čegava zasluga je to, o tem smo uže ob svojem času govorili, namreč onih, ki so bili v „Novicah“ parolo izdali: rajši nem- škutarja kot liberalnega Slovenca. Zdaj jav- kajo tudi oni, a tačas so mu s svojo taktiko do izvolitve pomagali.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. aprila.

Gospodska zbornica je denes začela debato o konfesionalnih postavah. Da bodo sprejete, o tem nij dvombe. Zani- mivo je le, kako se bodo zadržali klerikali, ki se bodo najbrž posvetovanj udeležili in ali bodo škofje tudi toliko govorili, kakor klerikali v poslanski zbornici.

Iz **Ljova** se poroča, da je minister Stremayr ukazal, naj se onim rusinskim du- hovnim poslancem, katerim je fanatični škof Sembratovič odvzel dekanatstvo, kaznovaje jih zaradi glasovanja v konfesionalni debati, — izplačuje dekanska plača še dalje. — Namestnik Goluhovski je škofu svetoval, naj svojo naredbo oporeče, a škof Sembratovič je uporen ostal.

Ogerski minister Ghyczy je poslan- stvo odložil, ker je minister postal, a njegovi volilci v Komornu ga hodo zopet volili, naj- brž enoglasno, ker nij nobenega protikan- didata.

Vnanje države.

Francoski vladi se od vseh strani napravljajo zadrege. Kakor je uže skrajna levica storila, tako misli tudi levi centum

Listek.

Govor škofa Strosmajerja proti pape- ževi nezmožnosti

na rimskem cerkvenem zboru.

(Dalje.)

Gospod Dupanloup omenil je čisto prav v svojih znamenitih primetbah o tem vati- kanskem zboru, ako Pija IX. za nezmo- nega oglasimo, dosledno moramo trditi, da so tudi vsi njegovi spredniki nezmožni bili. Ali proti temu, poštovani bratje, je čista zgodovina, ki nas prepričuje, da so nekateri papeži strašno zagrešili. Proti temu morete se oglasiti, ali to zanikati, kakor vas je volja, ali jaz pa hočem, da to dokažem. —

Papež Viktor (192) odobral je s po- četka montanizem, kasneje ga je preganjal. Marcellin (296 — 303) bil je sluga kri-

voverstva; obiskaval je tempel Veste, ter obožaval to beginjo. To je samo trenutek slabosti, boste vi odgovorili, ali jaz pa pravim, pravi namestnik Jezusa Krista umrje poprej, nego da postane odpadnik.

Liberij (385) odobral je prognanstva Atanazija, in pristopil je A. k Arijanizmu, da bo iz prognanstva poklican spet v službo postavljen.

Gregor I. (578 — 590) imenuje vsakega, ki bi se za vesoljnega škofa imenovati dal bezbožnika; a nasproti Bonifacij III. (607 — 608) nagovoril je cesarja Phoka, očetomorca, da mu je ta naslov podelil.

Paskal II. (1088 — 1099) in Eugenij (1145 — 1153) odobraval sta oboje, Julij II. (1509) in Pij (1560) pa sta to za- branila.

Evgenij IV. (1431 — 1439) odobril je Bazelski koncil in podeljevanje keliha českej

cerkvi, Pij II. (1458) pa je to dovolitev pre- klical.

Hadrijan (867 — 872) oglasil je ci- vilne ženitbe za veljavne, katere Pij VII. zametuje.

Sikst V. (1585 — 1590) izdal je en zvezek biblije in priporočil je branje te knjige po nekej buli, kar je Pij VII. za- vrgel.

Klement XIV. (1700 1721) odpravil je red Jezuitov, katerega je Pavel III. (1540) dopustil, in Pij VII. ga je spet povzdignil.

Ali zakaj bi tako daleč dokazov iskali. Nij-li tukaj navzoči sv. papež v svojej buli (papeževem listu), katera ta zbor uravnjuje, za slučaj svoje smrti, dokler sednice tega zbora trajajo, vse preklical, kar je s tem zborom od prešlih časov v protislovju, pa da je bilo to od samih njegovih sprednikov narejeno? Zares, da to ne bi tako važno bilo, ko bi Pij IX. to naredbo iz prižnice

izdati manifest, v katerem bode zahteval razpušče nje narodne zbornice. Ves trud, ki se od vladne strani ima, da bi se levemu središču ta korak ubranil, je dozdaj zastoj. Na drugi strani imajo legitimisti trdni sklep, vse obzire proti kabinetu na stran pustiti, ter slepo tekati za prikaznijo monarhične restavracije. Govorjenje legitimističnih žurnalov, kateri se kar nič ne dajo strašiti po onemoglem žuganju Broglieja, kakor tudi obznanilo v oficijelnem „Moniteurju“, da misli grof Chambord sam to zadevo v roke vzeti, vse to kaže, da monarhisti res hoté monarhično vprašanje staviti. Končno pa je pred durmi tudi zasedanje generalnih svetovalcev, in poročila prefektov o namerah tega povincijalnega zastopa se ne glase posebno ugodno. Večina generalnih svetovalcev namreč izrazi svoje želje o sledečih točkah: 1. o utrjenji republikanske državne forme; 2. o pridržanju splošne glasovalne pravice; 3. o čuvanju municipalnih svoboščin; 4. o obligatoričnem, brezplačnem poduku. Zadnje vprašanje je menda minister za poduk Fourtou čisto pozabil. — Tečaj vse politične situacije na Francoskem delajo pač konstitucionalne predloge. Ako se vojvodi Broglieju posreči prodreti z njimi, potem je s to postavo nasledovanje v predsedništvu republike kakemu princu Orleans precej zasukurjeno. Vice-prezident ministerstva poskuša zato vsakojaka podkupovanja, da bi dobil večino, ter vsem poslancem obljubuje senatorska mesta, ako z njim glasé. Akopram pri ustvarjenji druge zbornice Broglie dobi večino, ne dobi je pri omejenje splošne glasovalne pravice, tedaj manjka mostu, ki ga če smeli gospod od septenata do orleanske družine postaviti, glavne podpore.

Oficijozni žurnal „La Presse“ razglasa od predsedniškega tajništva redigirano noto, v kateri se naglašá potrebnost organiziranja septenata kot republike. Septenat sam, pravi nota, bi naslov „prezident republike“ izključil. Republika sama more, da se za definitivno proglasi.

Na Španjskem republikanci vedno nastreljavajo karlistično glavno pozicijo monte Abanto.

Kar se političnega stanja na Španjskem tiče, beremo v nekem pariškem dopisu „P. Lloyd“ sledeče zanimive vrste: „Ako vlada noče občinstvu pravega Serranovega položja odkriti, izhaja to od tod, ker se boji za pokoj v deželi. Boji se, da bi se ne začeli upori, katere bi Karlisti in intransigenti prozročili. Uže v novi Kastiliji se konstatirajo uporne, absolutistične težnje, katerim so povod govorice, ki so Don Karlosovemu orožju ugodne. . . V Madridu se uže govori o tem, da bi Serrana s Kastelarjem nadomestili. Pomenljivo na položji je, da se ljudje ne mogo navaditi na misel, da bi Don Karlosa v Madridu videli. Tudi ako pretendent pri Bilbao zmaga, ne misli nihče, da prestopi Ebro ter pride v Madrid.“

razglasil, nego li je, ker on svojo voljo iz globočine svojega groba ostalim vladarjem cerkve zapoveduje.

Nikdar ne bi dokončal, poštovani bratje, da bi Vam vsa protislovja pápežev in njihovih nauk tolmačiti hotel. —

Tedaj brž ko vi nezmotnost sedanjega papeža izrečete, moráte tudi ob enem dokazati (kar je ravno nemogoče), da si papeži nikdar protislovili niso, ali morate izreči, da vam je sveti duh objavil, da nezmotnost od l. 1870. začjenja. Imate li toliko smelosti eno ali drugo storiti?

Mogoče je, da bodo narodi teologična vprašanja prezrli, ker jih ne razumejo in važnosti njihove ne zapopadejo; ali akopram so nemarni glede načel, niso oni tudi glede dejanj.

Ne motite sami sebe. Ako nauk o nezmotnosti potrdite, bodo se protestanti, naši

Nemški cesar se je pogovarjal z Moltkejem in Kameckom o vojaški postavi. Moltke je bil pripravljen, prezenčno moč vojske z 384.000 možmi akceptirati.

Dopisi.

Iz Gorice 9. aprila. [Izv. dopis.] Velikansko ovacijo so napravili liberalni Goričanje dne 8. t. m. poslancu veleposestnikov, grofu Fr. Coroniniju, vsled njegovega tudi v „Slov. Narodu“ priobčenega močnega govora in postopanja v državnem zboru za narodne šole na Goriškem. Ob 7. uri zvečer se je vzdignola na „Travniku“ godba z baklado; šla je sviraje po mestnih ulicah, spremljana od velikanske množice Goričanov, Italijanov in Slovencev, proti 1/2 ure oddaljenim Št. Petru, kjer grof Coronini biva. Vas je bila z maji in bršljinom okinčana; okna razsvetljena. Došlo godbo in množico so Šentpeterci s stolpa s streljanjem pozdravili; na trgu so pa mej sviranjem godbe pred palačo Coroninijevo bengaličen ogenj spuščali. Mej mnogobrojnimi barvami bilo je i mnogo trobojnic slovenskih. Godba je svirala lepo vbrane poutpouri in mej vsacim komadom zagrmel je strel in vihar. „Evviva!“ kateremu smo mi Slovenci svoj navdušeni „Slava!“ in „Živio!“ pridružili. Saj moramo goriški Slovenci ponosni biti, da imamo na Goriškem tako poštenega moža, ne naše narodnosti, kateri se je pa ipak goriških Slovencev pravično spomnil, potegovaje se i za našo milo materinščino v goriških šolah v državnem zboru, mej tem ko nam jo hočejo sinovi majke Slave, sedaj zagrizeni nemčurji — à la Deschman, na milost in nemilost našim sovražnikom Nemcem izdati, zahtevajoči nemške šole s samo nemškim podukom sinovom izključljivo slovenskega rodu. Grom in strela!

Prišla je tudi deputacija iz Červinjana čestitat grofu, in ajdovski okraj mu pošlje krasno litografirano adreso.

Bog nam daj več enacih mož kot je naš pošteti g. Franc Coronini!

Iz Vipave 8. aprila. [Izv. dopis.*] „Sokol mora pasti“. Tako se je glasilo v klerikalnem taborji naših čitalničarjev. In res skušali so vse, da se je ta njihov sklep izpolnil, in niso se zbalij najumazanejših sredstev bodi si od ene ali druge strani.

*) Da si smo o tej reči uže včeraj drugega dopisnika dopis priobčili, dajemo na prošnjo tudi temu prostora.

nasprotniki, s tem večjo drznostjo na razvaline, katerim smo mi sami uzrok, popeli, ker imajo tudi zgodovino za se, med tem ko mi samo naše nikanje proti njim imamo. Kaj jim znamo odgovoriti, ako nam vse rimske škofo od Lukeža pa do njegove svetosti Pija IX. navadejo?

O da so vsi taki bili, kakor je Pij IX. mogli bi se veseli ponašati, ali žalibog nij tako. (Glasovi: „molči, molči, dosta je!“). Ne kričite gospoda, proti meni. Ako se vi zgodovine bojite, s tem priznate, da ste premagani in razun tega, ako vso vodo reke Tibere prek zgodovine spustite, niste v stanu ne enega lista njej pokončati. — Dopustite, da govorim, in jaz bodem kolikor mogoče kratko o tem velevažnem vprašanji omenil.

Papež Virgil (538) kupil je papežko čast od Belizara, namestnika cesarja Justi-

Res je, da nij „Sokol“ zadostoval svojej nalogi kot telovadno društvo, kajti telovadba je na trgih kot na deželi skoraj nemogoča. A ukrenil je drugo pot. Gledal je posebno na to, da bi občinstvo s krasnimi slovenskimi besedami zabaval. Da je to nalogo izpolnil, to nam pričajo čitalničarji sami, in da se ne dajo čitalnične veselice s „Sokolovimi“ niti primerjati ne, to nam kaže njihova zadnja veselica velikonočni ponedeljek.

Dosti bi ne grešili, ako bi imenovali to čitalnično veselico strašno blamažo. Petje je bilo še menje kot nič. Mi ne vemo, kako more biti g. učitelj P. tako predrzen, da si upa s takim petjem na oder stopiti. Tempo nij bilo nobenega. Pravi duh v pesen vlti to jo pesen kot zrcalo skladateljevih čuti predstavljati, to je znal g. pevovodja, kot zajec na boben. Kdor je pevec nij še pevovodja. Pesen tako predstavljati, ko je bila uže prej nič menje kot trikrat na istem odru izvrstno peta, to je kaj impertinentnega. Kdor hoče javno nastopiti, se mora tudi javni kritiki podvreči. Svetovali bi vam g. P. da to mesto drugim prepustite, kajti s tem ne škodujete sami sebi ampak tudi narodnemu petju. Druge točke programa so se tudi kaj slabo vršile. „Daničnemu pesniku“ bi svetovali, da bi pustil na stran politiko na odru zabavnega društva. Vaše geslo „vse za vero, dom, cesarja“ bo po vašem mišljenji dobro. A pomisliti je, da so se veselice tudi udeležili taki ljudje, ki z vami enako ne mislijo, in se bili z Vašo polemiko žaljeni. Tudi vsklik pri igri „pomagaj mi Bismarck“ mesto „pomagaj mi sv. Krišpin“ je otročji in smešen. Obžalovati bi imeli edino le one tri gospodičine, ki so sicer izvrstno igrale, katerih delovanje je pa slabi izvršitek drugih točok čisto otemnil. Ako bi smeli, bi tudi vam gospodičine svetovali, da ohranite Vaše igralne moči za ugodnejše čase. Sploh je pa bila veselica slabo obiskana, da bi imel človek deset rok, lahko bi vse poslušalce na prste seštel.

Vsakako nam je ljubo, da so se čitalničarji tako blamirali, kajti spoznali so lahko, kdo da ima več delavnih moči in za kom da stoji občinstvo. — Končno bi prosili čitalničarje — ker so uže pobožni in klerikalni — da bi se nekoliko bolje držali svojega pobožnega gesla. Cerkev namreč baje prepoveduje pleso do bele nedelje, vi ga pa meni nič tebi nič napravljate. Kako bi ropotali klerikalni listi, ko bi bil „Sokol“ kaj

nijana. Res je, da nij svoje besede držal, niti obečanega denarja plačal.

Je-li to postaven način, da je dobil trojnato krono? Drugi Kalcedonski zbor sodil jo to ponašanje tako-le: Vsak škof, ki to čast za denar kupi, ima se odstraniti.

Papež Eugenij III. (1145) bil je naslednik Virgilov. Sv. Bernard, sijajna ta zvezda svoje dobe graja tega papeža s temi-le besedami: Je-li ste v stanu meni samo enega človeka velikega mesta Rima pokazati, ki bi Vas za papeža držal, da nij denarja za to dobil.

Poštovani bratje, je li mogoče, da je papež, ki pri cerkvenih vratih denarne zavode postavlja, od svetega duha navdahren? Ima-li pravico tak učiti, da je cerkev nezmotna?

Pripovedka o Formozu je gotovo vsem poznana. Štefan XI. dal je njegovo mrtvo

tacega učinil. Kdor drugemu jamo koplje, sam va-njo pade.

Iz Belgrada 6. aprila. [Izv. dop.] Po vseh ulicah vihrajo danes trobojne zastave in celo mesto je v prazničnem odelu, kajti Srbija slavi danes narodni praznik „Cveti“, to je tisti dan, ko je leta 1815, knez Miloš Obrenović v Takovu razvil trobojno narodno zastavo za osvobodjenje Srbije, katero je srečno osvobodil od neznanega turškega jarma. Da se ta svoboda obdrži, zavisi od Srbov samih. Hlepenje po vlasti in izdajstvo Vuka Brankovića upropastilo je na Kosovem polju mogočno srbsko carstvo; hlepenje po vlasti in izdajstvo ubilo je v Topčideru narodu svojemu z dušo in telesom udanega kneza Mihajla; in ta prokleti duh Vuka Brankovića razpaljuje še sedaj prsi nekaterih tukajšnjih ljudi. Te dni je bila obravnava nekega Cukića, ki je pred sodom izpričal, kako je on pred 3 leti po nalogu tadešnjega ministra predsednika Badivoja kupil Orisini-bombe; zakaj so bile te bombe naročene, to vam bom v drugem dopisu javil, ako se stvar bolje dozna.

Včeraj so prinesle zvanične „Srbske novine“ vest, katero sem vam uže v zadnjem dopisu javil, da je namreč porta uvažila predlog kneževе vlade, i da je rešila, da nam železniško zvezo da pri Nišu. Ovo rešenje porte zaobčeno zastopniku Srbije v Carjemgradu in celemu diplomatičnemu telu.

Taisto je srbski izredni poslanec gosp. Filip Hristić 2. t. m. javil ministru znanjih zadev Rašid-paši, da knez Milan pride druge polovice meseca v Carjigrad, da Sultana obišče.

Več tednov je pri nas nepristano precej mrzel veter pihal, a zdaj imamo uže tri prav tople, prave spomladanske dneve. D.

Domače stvari.

— († Jurij Milavec.) Iz Cerknice se nam piše: Pri nas je 6. t. m. umrl obče-spoštovani, veljavni mož Jurij Milavec po dolgi bolezni. Pokojni je bil vseskozi naroden mož, ljudstvo pri nas ga šteje med svoje dobrotnike. Bodi poštenjaku zemljica lahka in njegov spomin med prijatelji in znanci kakor tudi narodnjaki sploh neugasljiv.

— (Pri zidanji nove mestne šole) na Cojzovem grabnu so bili stavbeni umetniki ljubljanskega magistrata pozabili kanal

truplo, katero je v papeževj obliki zavito bilo, izkopati; prste, s katerimi je blagoslov delil, odsekati, ter z besedami, da je krivoverec in nezakonsk otrok bil, v Tiberu vrči. Njega pa je zaprl, otroval in zadavil narod.

Da vidimo, kako je ta stvar spet v red djana.

Roman, naslednik Štefanov in za njim Janez X. odobrila stá dela Formozova.

Odgovorili mi boste—to so pripovedke a ne zgodovina. — Ali pojdite v vatikansko knjižnico, pa berite Platina, zgodovinarja papeštva in spise Baronija (898).

To so dogodjaji, katere bi zavoljo časti svete stolice radi pregledali, ali zdaj se zboruje o tem, nauku eno čast odločiti, katera v naši cerkvi veliko brezdno narediti more. Pa da iz ljubezni k poštovani materi cerkvi molčimo?

(Dajje prih.)

v Ljublanico v račun vzeti. Zdaj, ko se šola uže zida, jim je ta potreba na misel prišla in mesto ima še 1800 gld. posebe plačati.

— (Tržaška čitalnica) napravi v nedeljo 12. aprila „besedo“ s sledečim programom. 1. Prolog. 2. „Šablenka“, zbor. 3. Jovanovič „Krst“ deklamacija. 4. Igra na citre. 5. Nedved „Zvezda“, bariton solo. 6. „Norišnica v prvem nadstropji“, šaloigra v 1 dejanji, po besedi društvena zabava. Ker se bo ravno v nedeljo lep lični oder odprl se je nadejati ogromnegá udeleženja občinstva zlasti ker bo igra jako zanimiva.

— (Svete navade.) Pri sv. Magdalen pri Mariboru so neumni ljudje uže veliko soboto po noči začeli streljati. Zato so pa tudi tukaj drugo jutro prinesli tri ranjene v bolnišnico, ki so se bili obstrelili. Enemu so uže desno roko odrezali, drugi je oko izgubil in tretji je tudi hudo ranjen. Kdaj bo uže ta stara „čestitljiva“, pa strašno trapasta navada nehala?

— (Požar) je bil veliko nedeljo dopoldne v gozdu grofa Brandisa pri Mariboru. Pogorelo je deset oralov. Zažgali so fantje, ki so streljali z možnarji.

— (Požar.) V Zagorji blizu Kozjega na Štajerskem je pogorela kmetška hiša. Posestnik njen je šel v sejm, pa je pustil doma bolno ženo pa dečka, ki je bil okolo štireh let star. Ljudje, ki so prišli gasit, so ženo komaj še rešili. Na otroka pa so pozabili, da je revše moralo v plamenu žalostno poginiti.

— (Izpod Pohorja pri slovenski Bistrici) se nam piše 9. aprila. Spomlad je dozda jakó ugodna za vinogradna dela. Uže sredi februarja smo lahko začeli s prvo kopo in po večjem so vinogradi tudi kmetski uže okopani bili do velike noči, kar drugá leta tukaj nij navada. Delavci so letos malo dražji mimo prejšnjih let, čemur se nij čuditi, ako pomislimo, kako drago je žito, zlasti turšica ali kornuza, od katere tukajšnji delavci navadno žive. Po veliki noči se je vreme sprevrglo, dežuje in precej hladno je. Kdor še nij vsega okopal, v strahu je, da prve kope ne boče mogoče končati. Trs uže odganja, les je zdrav in čvrst in pričakujemo dobre letine. Breskve in marelice lepo cveto in tudi na črešnjah, hruškah in jabelkah se cvetje prikazuje. Da bi se le zopet zvedrilo, sicer utegne dež in veter cvetje poškodovati.

— Na velikonočni ponedeljek je pogorela pristáva in hram Grivičev v Ljutomerski vasi Benčeselske fare. Neki fant je streljal iz samokresa in zasmodil slamnato streho. Pogorelo je tudi troje prašičev. Sploh je to spomlad uže več požarov bilo v naši okolici. Veliko škodo je ogenj napravil v gozdih grofa Brandisa pri spodnji Polskavi in v mladem hrastovem gozdu grofa Attemsa pri Cigelnicah. — Novo vino je tukaj po 10 do 12 gld. a. v.

— (Redka prikazen). Od Radoslavec pri Ljutomeru se nam piše: V naši sosednji občini živi nad 70 let star starček, kateri je pred kakimi 17 leti imel v svojih očesih tako imenovane „štore“. Zdravnik mu jih je skušal izrezati, ali po nesrečni operaciji iztekli ste mu obedve očesi. Starček se je s časoma tako navadil hoditi, da stori po 2. uri hoda ne da bi gde zmotil, in pred kratkim sem ga videl, kako je v čez uro oddaljenem svojem vinogradu umno trto obrezoval.

Razne vesti.

* (Šestnajstlet v hlevu.) Velikonočni vtorek je šel v Priperu na Češkem nek žandarm mimo nekega hleva; kar zaslíši notri človeško stokanje. Ko vpraša tamošnjega kmeta, kaj je, pove ta, da ima svojega brata notri zaprtega, češ, da je nor, da vse onečedi, da obleko se sebe trga in druge take reči. Žandarm naznani to gosposki. Odpravi se komisija tje, ter dobi zaprtega reveža v strašnem stanji. Zvedela je, da je zaprt uže šestnajst let. Nečloveškega brata je sodnija zaprla, onega pa je dala dobrim ljudem v skrb. Strašno je slišati, da je cela občina o tem divjem dejanji vedela, celo župan, pa se vendar tako dolgo nij ničesa zvedelo.

* (Praški zvoniki) so zelo razpadljivi. Nedavno se je odkrnil z enega velik kamen, ki je spodaj idočega vojaka ubil. Preteklo nedeljo popoldne pa so zopet kameni, ki so se od tega zvonika luščili, tri osebe poškodovali.

* (Strašna nesreča.) Veliki ponedeljek se je sprehajala po nekem drevoredu v Pešti gospodična Stenka Kriszon z nekim ritmeštrom in več dámmami. Kar naenkrat se gospodični Stenki vname obleka. Ko nesrečna to zagleda, začne ustrašena teči, zaradi tega se ogenj še bolje razživi in kmalu se je videla kot goreč snop. Nesrečni deklici je teklo pač nekaj ljudi na pomoč, toda nihče si nij upal blizu. Tu naenkrat skoči na gorečo nesrečno deklico nek mož, jo vrže na tla, ter skuša plamen ugasniti. Na to jih priteče še več, med temi tudi eden se škafof vode. Ogenj so sicer pogasili, a kaka je bila revica, ki je bila še pred nekaterimi minutami krasno cvetoče dekle! Tu pa tam je na opečenem životu visela še kaka opaljena, mokra cunjá, hrbet, tilnik, noga — vse je bilo obžgano. Ko pride nek bogatin z velikim plaščem, ga prosijo ljudje, naj dá plašč, da se nesrečna ženska zagrne. A ko se bogatin brani, ga zgrabijo, vzemo plašč, ter ga vržejo čez dekle, katero prenesó v stanovárne, ter jo denejo v olje. Zdravniki pak upajo, da jo ozdravijo.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Izvrstno zdravilo Revalesscière du Barry odstrani vse bolezni, ki se leku zoperstavljajo, namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprevajljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico, in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljubovala:

Spričevalo št. 68.471.

Prunetto pri Mondovi, 26. oktobra 1869.

Moj gospod! Morem vas zagotoviti, da odkar čudovito Revalesscière du Barry rabim, to je od dveh let, niti nadležnosti svoje starosti, niti teže svojih 84 let več ne čutim. Moje noge so zopet šibke postale, moj pogled je tako dober, da ne potrebujem očal; moj želodec je močen, kakor bi bil 30 let star, — s kratka, čutim se pomlajen; jaz pridigujem, spovedujem, obiskujem bolnike, potujem precej daleč peš, čutim svoj um jasn in svoj spomin očvrsten. Prosim Vas, to izpoved objaviti, kjer in kakor hočete. Vam zelo udani

Abbé Peter Castelli,
Bach-es-Theol. in župnik v Prunettu,
okrog Mondovi.

Spričevalo št. 75.705.

Dunaj, Praterstrasse 22.
maja 1871.

Jaz sem Vam hvalo dolžen za prospeh, katerega je Vaša Revalesscière pri meni napravila. Trpel sem namreč na želodčnem krču, kašlju in driski, od kojega me je Vaše izvrstno zdravilo odrešilo.

L. Gros mann.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlje. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr.

in 4 gold. 50 kr. — Revalsciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Kolotnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

8. in 9. aprila.

Evropa: Kestbach iz Kopravnice. **Pri Slonu:** Bürgi iz Celja. — Dr. Kocevan iz Kranja. — Walenko iz Grada. — Weme iz Bistrice. — Kržič iz Podklostra. — Kohr, poštni uradnik z Dolenjskega. — Südfeld z Dunaja. — Hartman se soprogo, penz. oberlejtant iz Vrhnik. — Pirsich iz Kranjskega. — Zupan, c. k. prof. iz Reke. — Lengyl, trgovec iz Kaniže. — Moše, trgovec iz Vipave. — Bik, c. k. vojaški intendant iz Grada. — Rabc iz Radovljice. — Nuolavšek iz Trsta. — Habjan, notarijati kandidat iz Beljaka. — Wascher iz Draždan.

Pri Maliči: Pišek iz Kočevja. — Mora, potnik, Lövevan, potnik, Moor, trgovec z Dunaja. — Sartor z bratom iz Trsta. — Riegler, trgovski agent iz Trsta. — Vias iz Celja. — Klaus, trgovec iz Grada.

Pri Zamorci: Tičar, notarijati koncipijent, Oberster iz Ribnice. — Schonherr, Muhič Fr. in J. Muhič iz Maribora.

Dunajska borza 10. aprila.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	69 gld.	30	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	73	85	"
1860 drž. posojilo . . .	103	50	"
Akcije narodne banke . . .	958	—	"
Kreditne akcije . . .	192	75	"
London . . .	112	25	"
Napol. . .	8	97	"
C. k. cekini . . .	—	—	"
Srebro . . .	105	70	"

V drugi mestni 4razredni ljudski šoli se bodo **12. aprila** in sledeče nedelje tisti rokodelski učenci, ki sedaj ne obiskujejo nobene šole, v novi meri in tehti ob 10. uri dopoldne brezplačno podučevali. Oglašuje se omenjeni dan v ravnateljski pisarni v licealnem poslopji. (89—3)

Krajni šolski svet

za glavno mesto Ljubljana 1. aprila 1874.

Zobobol,

naj si je revmatičen ali izhaja iz zobne gnjilobe, se po rabljenji **dr. J. G. Poppove**

Anatherinove ustne vode

gotovo in kmalu uteši. Taisto sredstvo ozdravi rahlost zobov, krvljenje in gobavost zobnega mesa, narejanje zobnega kamena, gnjenje zobov in hudi duh.

Cena sklenice 1 gld. 40 kr.

Dr. J. G. Poppov

vegetabilichen zobni prah.

Čisti zobe tako, da se po njegovem rabljenji ne le navadno tako siten zobni kamen odstrani, nego tudi glazura zobov na beloti in nežnosti vedno dobiva.

Dr. J. G. Poppova

Anatherinova zobna pasta.

Fino zobno milo za ohranjanje zobov in varovanje pred poginom. Vsakemu zelo priporočljivo.

Cena za skatlo 1 gld. 22 kr.

Se dobiva:

(24—2)
v Ljubljani pri Petričič in Pirkner-ji — Jos. Karinger-ji — A. Krisper-ji — Eduard Mahr-u — Fer. Melh. Schmitt-u — E. Birschtz-u, lekarji; — v Kranji pri L. Krisper-ji — Seb. Schaunig-u, lekarji; — v Pliberg-u pri Herbst-u, lekarji; — v Varaždinu pri Halter-ji, lekarji; — v Rudolfovem pri Dr. Rizzoli-ji, lekarji — Josef Bergman-u; — v Krškem pri Fed. Bömes-u, lek.; — v Kamniku pri Jahn-u, lekarji; — v Gorici pri Pontoni-ji, lekarji — J. Keller-ji; — v Wartenberg-u pri F. Gadler-ji; — v Vipavi pri Anton. Deperis-u, lek.; — Postojni pri Kupferschmidt-u lekarji; — v Škofljici pri C. Fabiani-ji, lekarji; — v Kočevju pri J. Braune-tu, lekarji; — v Idriji, c. k. rudarska lekarnica; — v Litiji pri K. Mühlwenzel-ji, lekarji; — v Radoljici pri Zalokar-jevi vdovi.

Oznaniło.

Občni zbor deležnikov vzajemnega zavarovalnega društva proti požarni škodi v Gradcu

bode

ponedeljek 20. aprila t. l. dopoldne ob 10. uri
v deželni dvorani.

Dnevni red:

1. Poročilo o društvenem delovanju leta 1873.
2. Sklep računov za leto 1873 in poročilo pregledovalnega odseka o tem.
3. Poročilo in nasveti pravnega odbora zaradi razteze društvene delavnosti.
4. Proračun za leto 1874.
5. Pravilnik o pokojnini društvenih uradnikov in služabnikov.
6. Volitev preglednikov računov za leto 1874.
7. Posamezni nasveti.

K temu občenemu zboru se p. t. gosp. deležniki, ki so po §. 93 pravil k udeležbi poklicani, uljudno vabijo.

Omenjeni paragraf se glasi:

K udeležbi pri občenem zboru, posvetovanju in glasovanju pri vseh obravnavnih točkah in volitvah je razen vsakokratnih članov pravnega odbora, taisti ud društva poklican, ki ima v tekočem pravnem letu reči skupaj z 6000 gold. pri društvu zavarovanih, in ki je, po poprejšnjem oglasilu od direktije prejel izkaznico, ki mu vstop k občenemu zboru dovoljuje.

V Gradcu 19. marea 1874.

Franc grof Meran s. r.,
glavni direktor.

(81—3)

Popolna razprodaja

nekdanje **Bernbacherjeve** zaloge
modnega, suknenega in manufakturnega blaga

i. t. d. i. t. d.

špitalska ulica, št. 270, na oglu frančiškanskega mostu,

(82—3) **veliko pod fabriškimi cenami**

se začne 1. aprila tega leta.

Največja zaloga skoraj vseh obstoječih šivalnih mašin,

kakoršnih do sedaj še nij bilo tu in sicer: originalne **Howe, Singer, Grover in Backer** z in brez robnega šiva, **Wheeler** in **Wilson** domačega in tujega dela, od katerih so posebno znane **Baer in Rempl, Wilson, Bollmann, Cilinder-Elastic, Germania, Lincoln, Little-Wanzer, Expres, Wilcoes** in **Gibs** i. t. d.

Najboljša mašinska svila (žida) in preja vseh barv, šivanke, olje, aparati,

železne in lesene preše za kopiranje i. t. d. po najnižji ceni. Amerikanske mašine imajo izvirne certifikate, ker brez teh niso prave. — Podučevanje brezplačno in bistveno poročstvo.

Mašine se dobivajo tudi na obročna plačila.

Zunaj sprejema moj popotnik (agent) gosp. **M. Grivic** naročila, kateri tudi potrebno podučuje.

Franjo Detter,

v Ljubljani, judovska ulica.

(86—2)